

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY.

XVI. évfolyam.

1901. Október.

10. szám.

és melléklete

A KERTÉSZ-GAZDA

I. évfolyam. — 8. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben.

Garmond soronként 16 fillér.

Egy egész oldal (187 □ cm)

egyszeri hirdetése . 6 kor. — fill.

Egy feloldal » » . 3 kor. 20 fill.

Egy negyed oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyleti tagoknak és féléves hirdetőknél 20%,-al,
egész éves hirdetőknél 25%,-al olcsóbb.

kis hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyleti tagoknak 2 sorig ingyen

Hirdetés díjak előre küldendőek be.

Hirdetéseket elvállal:

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“ kiadóhivata

Kolozsvárt, VI. ker. Fő-utcza 29.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Erdély legrégebb műasztalos-gyára!

B. BAK LAJOS

kolozsvári

műasztalos-gyárában

a legkitünőbb minőségben és a legjutányosabb árakon, a t. megrendelők kívánságainak és a határidő pontos betartásával készülnek: **mű-butorok**, mindennemű **épület-asztalos-munkák**, **templomi-, iskolai-, üzleti- és lakásberendezések**.

A gyár ajánlja továbbá *saját készítményű* és a *legjobb hírnévnek örvendő* **parquet-mukáit**, melyeket minden minőségben és a *legolcsóbb árakon* szolgáltató és akár meglevő padozatokra, akár aszfaltba oly módon állít be, hogy eddig-elé hasonló munkáival úgy a *kitünő minőség* és *beállítás*, mint az *ár* tekintetében *versenyen kívül all*.

A **B. Bak-féle aszfalt-parquet különösen ajánlatos** *népves lakásoknál. A legjobbnak bizonyult.* (2—12.)

Sötér Kálmánnak

A MÉH és VILÁGA

cz. nagyföntosságu művéből az I. és II. kötet (elméleti rész) megrendelhető **Biró Gyula** pénztárosnál Wesselényi-utca 9. sz. mélyen leszállított áron.

A finom velin papíron kiállított s számos képpel illusztrált két vaskos kötet ára füzve 4 korona. Disz-kötésben 4 kor. 60 fillér.

Csomagolás és bérmentesítésre 76 fillér küldendő.

Tüzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK VICTOR

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRT, FŐTÉR.

Ajánlom jól berendezett raktáramat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárak**, legjobb minőségű **műlép, javított mézpergetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzó- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztük és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlok a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukorécsa-morzsolót, amerikai aczél villák, kaszák, sarlók, gereblyék, amerikai széna fűrészeket. Továbbá kerti fűrészek, kerti ollók és szemző kések.

Végül felhivom b. figyelmét **konyhaberendezési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyalt-gépek. Ruha mangorló és facsaró gépeket. Kitűnően zománczott lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi Berndorf alpaca és alpaca-ezüst evőszerekből és Nickel edényekből.

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

7—12

Kiváló tisztelettel

Reményik Victor.

Ló- és marnanyíró-ollók.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbutorok nagy választékban.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrészi méhész egyesület tagjai tagsági díjuk fejében kapják. Tagsági díj: köri tagsági díj egy évre 2 k.; rendes tagsági díj egy évre 4 k. Mindeuennemű pénz küldemény Biró Gyula tanár egyl. pénztáros úrnak küldendő: Kolozsvár, Pusztá-utca 4. sz.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reclamatiók a „Méhészeti Közlöny” szerkesztőségéhez czimzendők: **Kolozsvár, VI ker. Fő-utca 29. sz.**

Közleményeink utányomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Felelős szerkesztő: **Dr. Bálint Sándor.** Főmunkatárs: **Nagy János.**

Kinevezés.

A nagyméltóságú földművelésügyi miniszter úr Bálint Sándor dr., kolozsvári tudomány-geyetemi m. tanár urat, muzeumi s. őrt, lapunk szerkesztőjét a Budapesten felállított központi szőlőszeti kísérleti állomás és ampelologiai intézet osztályvezetőjévé nevezte ki.

A mélyreható tudományosságot, alapos készültséget, egyéni kiválóságot és bámulatos munkabírást elismeréssel méltányoló kinevezéshez, egyfelől őszinte igaz örömmel gratulálunk mélyen tisztelt szerkesztőnknek, sőt nagyrabecsülni, szeretni tanúlt lelkünk melegével kívánjuk, hogy új tisztében mindenkor a jól megérdemelt teljes megelégedés legyen része, s működésében és magánéletében zavartalan örömeiket élvezzen; másrészt azonban mélyen sajnáljuk, hogy távozásával közte és egyesületünk, különösen pedig lapunk között a közvetlenség megszakad.

Rövid pár év előtt, amikor haldokló egyesületünket csaknem mindenki elhagyta, egyedül ő tartott ki szívósan;

egymagában végezte a főtitkári és szerkesztői teendők nagy munkáját, s egyesületünk lélekharangjának megkondulását elnémitotta. Körültekintés, tapintatosság, rátermettség, megnyerő modor, s a tudás hatalma voltak fegyverei, melyekkel az egyesület jövőjének biztosításaért vívott nehéz harcot diadalal megnyerte, a véleménykülöbségeket eloszlatta, az erőket tömörítette és úgy fönt, mint az egyesület vezetésében s a vidéken a be is következett jobb, szebb kilátások ígérését beváltotta.

Nem búcsuzunk el tőle végképpen; reményljük, hogy a távolban is vezérlőcsillaga marad Közlönyünknek.

Új pályáján pedig — ismételten szívből kívánjuk — kísérje Isten áldása!

A főmunkatárs.

A kezdő méhésztudós teendői októberben.

Aligha vitakoztak valami méhészeti kérdés megvilágításán többet, mint a fölött, hogy hol teleljük méhtörzseinket; s habár a tapasztalat és meggyőződés, a minden elméleti érvelésnél hatalmasabb gyakorlati tudás régen eldöntötte, hogy leghelyesebben cselekszik az, aki ott teleli méheket, ahol nyáron tartotta, tekintettel a kezelő, vagy már néhány év óta méhészkedő olvasóinkra is, akik még mindig ingadoznak annak az elhatározásában, hogy hol teleljenek (s nekünk állandóan inkább a még kevésbé jártas tagtársak érdekeinek kell szolgálunk, mert hiszen a tapasztalt méhésztudós nem szorul a mi figyelmeztetésünkre, hogy mit mikor, hogyan és miért tegyen), de mert ígértük is ezt a múlt hónapban: nem végezzük talán fölösleges munkát, ha a telelés helyének kérdését taglaljuk.

Aki sikeresen akar méhészkedni, kövesse a természet útmutatását, ne kontárkodjék a természet rendjébe való beavatkozással helyesebb mód megállapításán hiába erőlködni. Mindenben, mindenkor ez a magyar gondolkodás vezessen bennünket, ne pedig holmi nagyképekű német észjárásnak ülünk föl. A magyar méhésztudós soha sem ismerte a költésnyelv bomlasztó veszedelmét,

míg a maga lábán járt; de átvettünk egy és más természettel ellenes utánzást a sógortól, s azokkal a költéssenyv bacilusait is szépségesen tenyésztettük. Költéssenyv és teelés azonban legkevésbé sem együtt járó kérdések; hagyjuk tehát az előbbit a tavaszig.

Természetesség! Ez legyen az alapelvünk mindenben, így a teelés helyének a megállapításában is. Az ősember a fa odvában, a szikla üregében fődözte föl azt az áldott kis bogárkát, melynek fölséges készítménye, a méz a csiklandós inyü embernek kedvelt csemegéje, kellemes üdítő tápláléka, az éhezőnek jótékonyan csilapító eledele ősidők óta; pedig azaz ősember legkevésbé sem gondozta a vadonban élő méhet, legfőlebb megfosztotta annak idején a vagyónától, mézkincsétől. A faoduban, sziklaüregben tenyésző méhcsalád a múltak rengeteg időmesszeségében éppen úgy nem költözött zártabb, védettebb helyre télire, mint most nem költözik. És — a történelem igazolja — sokkal több volt a méh, s gazdagabb a méztermés akkor, amikor még úgynevezett erdei méhészetet űzött — ezelőtt 150--300 évvel — az ember. A vadonban élt, a szabadban teelt méh jobban szaporodott, szebben gyarapodott, gazdagabban rajzott és gyűjtött, mint az ember által agyondédelgetett méhcsalád.

Megadom magamat annak, hogy a vadon élő méhtörzs az erdőben inkább védve van a hideg ellen, mint a kertünkben szabadon teelő; ámde alig hiszem, hogy abban csalódnám, hogy talán csak a szél ellen védi azt az erdő. Gondoskodjunk tehát arról, hogy szabadban teelő méheinket szél ne érje, mert azt tovább feszegetni igazán fölösleges, hogy a rendes állapotú család a hazánkban uralkodó legkeményebb téli csöndes hideget is megbirja, de a lakását érő gyöngébb szél iránt is nagyon érzékeny,

Annak is meghajlok, hogy az évezredek hosszú során emberi beavatkozás nélkül is nemcsak ki nem halt, de — hogy úgy mondjam — buján tenyésző méh a növényvilág, a mezőgazdaság ezelőtt más, a méh életére kedvezőbb alakú viszonyaiból kifolyólag szebben, jobban gyarapodott; de hiszen azért vagyunk a teremtés remeke, észszel, értelemmel, gondolkozó tehetséggel fölruházva, hogy amit életviszonyaink más irányú alakulásával a méhek legelőjén rontottunk, annak pótlását is eszközölni tudjuk és amit a ter-

mészet egyfelől megvont tőlünk, azt más módon igyekezzünk biztosítani. Csak egy körülményt említek erre: hányan vannak, akik a természetben föl nem lelhető méhlegelőt jól mézelő gazdasági és kereskedelmi növények termelésével pótolják, vagy jó méhlegelőt adó vidékre vándorolnak méheikkel és vagyont szereznek így,

Hogy sok szó ne essék: teleljük méheinket ott, ahol nyaranta voltak, legyen a méhes zárt szin, pavillon; legyenek a kaptárok a méhes oldalaiba falazva, avagy álljanak a szabadég alatt; legyen az dúczrendszer, vagy kasos méhészet: ott annak a helye, ahol nyáron állt, csak széltől védjük családainkat és semmiféle háborgatás ne zavarja téli nyugalmukat.

Aki padláson, kamrában, pinczében (ha még olyan száraz is az) teleli méheit, amellett, hogy a beczipelés és kirakás dolgot ad neki, sok egyéb okból cselekszik helytelenül; nevezetesen:

Ki állapíthatja meg azt a napot, amely éppen a legutolsó arra, hogy nyári helyeiken maradjanak a méhek? Hányszor történt már, hogy a méhek berakása után még kellemes melegek jártak! Milyen jótékony lett volna a kedvező alkalmat röpködésre használni a méheknek! A háborgatott család kitörni is igyekszik. Már most ki helyeselheti a kaptárok, kasok beczipelésével háborgatott családnak azt az állapotát, hogy azt zárva kell tartani, mert amint téli helyére tettük, s menőkéjén kiront, a padláson, pinczében, kamrában, sat. oda is vesz, lakásába visszatérni nem tud.

Hol van az a méhész, aki megmondhatná a napot: no ma lesz legokosabb kirakni (tavasszal) a méheket?! Mennyi méh-áldozatba kerül ez is! Mert: hányszor következett már hidegebb idő a kirakásra csalogató mosolygós nap után, s az enyhe helyen telelt méhcsalád a téli gomolyból már széjjelebb terjeszkedett, nagyobb arányban fiasított és ha mogorvaskodni kezdett a tavasz, de már kirakták a kaptárokat, a szabadban telelőnél érzékenyebb méhek szárai, ezrei dermednek meg, vagy összebb húzódnak, de ekkor meg a sok mézbe került fiasítás pusztul el. Mennyi méh-és mézkár, s minő veszedelem!

Tudnivaló, hogy a legcsekélyebb háborgatás iránt is nagyon érzékenyek a méhek. A kamrában, padláson telelő törzsek még az ott járó ember lépkedésére is azonnal felzúdúlnak, hát még az épületen levő ajtók csapkodásától és egyéb dörömböléstől! Az

ilyesmi miatt nyugtalankodó méhek egy része rögtön a menőkéréfut, kitörni szeretne, hogy a háborgatás okát kutassa, védekezzen, s mivel a téli gomolyt elhagyta, legtöbbször a kaptár, kas fenekén tavasszal holtan található; — a nagyobb rész pedig neki rohan a méznek, hólyagját tele szívja, hogy ösztöne szerint a fenyegető veszedelemben legalább annyit mentsen meg a vagyonából és habár lecsillapultával részben visszaömleszti hólyagjának tartalmát a sejtekbe, mégis többet fogyaszt a kelleténél és vérhasba esik.

A csöndben, nyugalomban telelő méh sem képes 100 napnál tovább tartó téli fogságot úgy elszenvedni, hogy annak következményét tavasszal meg ne synyené; hogyan állhatná ki tehát a padláson, kamrában, sat. telelő méhtörzs a sokszor 180 napos, hat hónapos rabságot?! Ezért aztán az így telelő kaptárok, kasok alján tavasszal egy-egy kis szakajtó-kosár holt méh található.

A kamrában, padláson telelő méhek lakásában alig, vagy éppen nem képződik csapadék, mert külső hideg nem éri annyira a méh lakást. A méhtörzsben a párák képződéséből penész lepi meg a kaptár, a kas falát, a lépeket, s az így megromlott levegőben ismét pusztul a méh, a penészes lépek is kárba vesznek. Az is figyelembe veendő, hogy a csapadék a megcukrosodott méz föloldására, s a fiasítás táplálékának elkészítése fölötté szükséges a családnek; csapadék pedig a melegebb helyen telelő méhtörzs lakásában alig-alig képződik.

Az okszerű méhészt egyik leggyönyörködtetőbb öröme, ha a tél közepén néha mutatkozó enyhe napok delén röpködni látja méheit. A hosszas rabság szenvedésére ítelt bogárkak megszabadulván belső terhüktől, a további fogságot megkönnyebbülten viselik el.

Mielőtt a zordonabb állandóan tartós hideg elkövetkeznék, a künn telelő méheknek még gyakran lesz alkalmuk a röpködéssre, ami különös jótétemény szegénykékre, mert amellet, hogy a nekik még úgylis bőven kijutó elzárkózottság gyötrelmében nem szívesen részesednek, lakásukból a hulladékot, szemetet hordogattják, az itt-ott elkésett virágtestvérekéik látogatásával még némi eleséget is lelhetnek azok netán még ki nem szikkadt helyeik fenekén, vagy itt-ott virágpontt kefélgethetnek össze, avagy lakásuk

hézagainak betömésére propoliszt hoznak, szóval a munkában, foglalkozásban lelhetik örömeiket.

Aki a múlt hónapban ajánlott módon elrendezte már méhtörzseit, ezentúl csak külső gondozásukkal lesz dolga. A lelkiismeretes méhészt most is gyakrabban, vagy legalább is hetenként egyszer körültekint a méhesen, hogy az esetleg kívánatos rendezni valókat megtegye. A netán el nem végezhetett belső rendezést a melegebb napok délelőttjén kell foganatosítani; ekkor pedig nagy elővigyázat szükséges, nehogy rablás üssön ki a telepen, miértis, ha a méhek tömegesebb odaseregélésétől tartanánk, azonnal hagyjunk föl a munkával.

Amely törzsnek netalán kevés méz jutott volna, ilyenkor már csak befődelezt lépes mézet adhatunk. Híg mézzel etetni azért késő, sőt veszedelmes is már most, mert egyrészt alig tudnák azt a méhek befődelezni, s az ilyen méz könnyen megsavanyodhatik és vérhast okozhatna; másrészt akár milyen óvatosan végezzük is az etetést, rablásra ingerlődhetnek a méhek.

A kaptárok nyitogatására, vagy éppen szétbontására, a kerektek kiszedésére csak végső szükség, pl. valami okból el nem végezhetett betelelés, egyesítés kényszerítsen e hónapban; ezt is nagy óvatossággal és a nap melegebb óráiban, gyorsan végezzük, nehogy rablás üssön ki. Téli fészükben már szépen elhelyezkedtek a családok, a hézagokat, esetleges szükségtelen nyílásokat propoliszsal meghordták; nagyon káros lenne őket bolygatni, keteiket, különösen pedig a fődődeszkákat fölfeszegetni.

A kaptárok jó melegtartók, a méhes széltől védett legyen. Ha szél nem éri a méhek lakását, a fagyos idő beálltáig belső téli takaróra nincs szükség. Amikor azonban megkezdődnek a fagyok, a fődődeszkácskákra és az ablakra borítsunk 6–8 réteg újságpapírost, s hogy mindenütt oda lapuljon az, a fődődeszkácskákra és az ablakra zszindely- vagy léczszilánkokkal szépen le-, s illetőleg odaszoritjuk. A szabad ég alatt telelő kaptárok mézúrébe és ablaka s ajtaja közé még szalmavánkost is jó lesz tenni.

Mondanom sem kellene, hogy a nőke egy-egy méh ki-s bejárására szükítve legyen. Valamennyi kaptár menőkéjén ott kellene lenni az átlukgatott bádogtolóknak, mely a méhellenségek, különösen az egerek betolakodásának határt vet, a levegő útját

pedig nem zárja el. A nagy hidegek beálltával, a tél derekán az ilyen tolokával egészen elzárjuk a menőkét és csak akkor nyitjuk meg ismét, a mikor mosolygós, meleg napok járnak.

Gondot fordítsunk arra, hogy a méhes közelében semmiféle dörömbölés ne történjék, senki és semmi oda ne közeledhessék,

A méhcsaládokat illető gondoskodáson kívül egyéb teendői a méhésznek a méz és viasz kezelése, a kaptárokból kinnmaradt lépek eltartása, s kaptáraink, eszközeink rendbeszedése, kijavitása, újak készítése.

A pörgetett méz üveg-, porcellán-, vagy tiszta és nem rozsdás bádogedényben — ha pörgetéskor jól megszürtük, lehaboztuk a mézet, az edényt pedig légmentesen bekötöttük, vagy bedúgtuk és száraz, hűvös helyre tesszük — határtalan időig eltartható; a jó méz, kivált ha idejében pörgették, tisztán tartva, soha meg nem savanyodik. A lépes méz is száraz, szellős helyen tartandó; a lépes keretek léczekre aggatandók úgy, hogy egymás között 2—3 ujjnyi távolság maradjon. Így — száraz, szellős helyen — sem meg nem penészesednek, sem csorogni nem fognak. A méhkenyeres és a jövő évi méhészkedésre kiválógatott üres lépeket is így akgassuk föl. Amely lépes méz befödellezve, lepecsételve nincs, sejtjeiben tehát szabadon csillog a hig méz, csak kiváló gondozással tartható el; a benne levő méz hamar megerjed. Azért az ilyen lépek tartalmát vagy pörgessük ki, vagy — miként a múlt hónapban arról szó volt — az ajtó és ablak közé helyezve, s az ablak küszöbdeszkáját levéve — hordassuk be, szürcsöltessük, nyalassuk ki a méhekkal.

Az üres lépek megválogatása és osztályozása után — hogy tavaszkor minden kézügybe essék — külön külön rakjuk el a méhkenyeres, az üres dolgozós, az egészen kiépített és az építéssel félben maradt lépeket, külön a kereteket. A régi, fekete és töredezett, hibás, roncsolt lépeket selejtezzük ki s a viasztrörmelék, hulladékot hozzáadva, olvasszuk ki, a miből mülépet készíthetünk.

Ugy az üresen maradt kaptárokat és kereteket, valamint minden méhészeti eszközt takarítsunk ki gondosan, szépen, s az így összegyűlő hulladékot is tegyük a kiolvasztandó viaszhoz.

Teleki.

Az évi mézhozam fokozása.

Különböző czimek alatt sok szó esett már arról, hogyan fokozhatjuk az évi méztermelést; csaknem minden igazi méhész azon iparkodik, mi módon lehetne ennek a problémáját biztos sikerrel megoldani. Ez volna a gyakorlati méhészkedés okszerűségének a betetőzése. Ehez az épülethez akarok én is egy követ letenni.

A mai időben, ha két méhész különböző helyről összetalálkozik, a szokásos üdvözlések után rendszerint ezt a kérdést halljuk: hány rajod van? Szerintem nem a méhcsaládok sokasága a főczél, hanem: *minél több méz.*

Az okszerű méhész mindent elkövet, hogy családjai ne rajozzanak, hanem ontsák a pörgetőbe való mézet; s csakis azok lesznek a szaporító törzsek, a melyeknek rajzási kedvét lehűteni sehogyan sem sikerült. A szaporítási szándék megvalósítására az idős anyák fölfrissítésének, fiatal anyákkal való fölcserélésének az alkalmi is kedvező. Egy-egy rajzásra kész, erős, népes törzsből 3—4 új család is készíthető, melyek mindenikéből fiatal anyával bíró, kiváló jó családot növelhetünk őszig, ha az új anyák sikeres megtermékenyülése után koronként egy-egy, kibavásra teljesen érett fiasításos keretet adunk nekik.

A sok méhcsalád után törekvő kartársaim részére mondom el a fentieket, mikhez még azt toldom:

40—50 méhtörzset teljes haszonnal bármily foglalkozású egyén könnyen és jól kezelhet; azon fölül, vagyis ennél többet gondozni kaptárakban egy embernek alig lehet, s ha mégis vállalkozik erre, méhészkedése kezdetleges, jó magyarsággal »fuserálás«.

Rátérek tehát tulajdonképpeni tárgyamra: a mézhozam fokozására.

Ősszel, a betelelés alkalmával a költőtér közepébe behelyezek egy üres lépet (népesebb családnak kettőt is), melyet középen előbb ujjnyi nagyságra átlukasztottam, hogy a méhek azon át könnyebben húzódhassanak előre, vagy hátra. Ezeket a lépeket hígított méz fölnyalatása következtén az anya bepetézi s így fiasításos lép lévén a fészekben, melegebb lesz az a családnak.

De ezt a legutolsó időszakban teszem, ami a család népességét nagyban emeli.

Kora tavasszal újból és fokozottabb mértékben kell hígított mézzel az etetést ismételni, mitől a népesség szaporodása gyorsabb lesz. Legfőbb célunk az legyen, hogy minél korábban érjük el a népesség legnagyobb fokát.

Kik méhtörzseiket a fák virágzásáig annyira föl tudják népesíteni, hogy a méhek sokasága, a családok tömörsége a mézúr megnyitására kényszerítse őket: azok részére törzsenként 50–60 kgr. méz még nálunk is biztosan meg lesz, hol a viszonyok sokkal mostohábbak, mint a szőlőtermő vidékeken, avagy éppen az Alföldön.

Kora tavasszal gyolccsal bekötött és szájával lefelé fordított befőttes üveggel a mézúrból, később, mikor már melegedik az idő, megtisztított szardellás pléhvel a küszöbdeszkánál nagyon könnyen és olcsón lehet az etetést eszközölni. Ha szardellás szelenczéből etetünk, szalmaszálakat helyezünk a méz fölé.

A tavaszi és őszi etetéskor — mivel a kaptárakat jó melegen kell tartanunk — nagyon könnyen támadhat rablás, mert a kaptárból kiáramló meleggel a méz illata is szerteárad, amit a méhek finom érzékükkel csakhamar észrevesznek, s az idegenek rablásra gerjednek. Ennek elejét veendő, a küszöbdeszkát szedjük le, vagy az ablakkeret felső lécze és a fedődeszkácska közé gyufaszál vastagságú szilánkot helyezzünk. Az így támadt résen a kaptár melegének egy része elszáll s a menőkénél nem csiklandozza az idegen méhek szaglási érzékét.

A menőkére drótból készült szitaszövetet alkalmazok, melynek közepén az idő előrehaladottsága és a család népessége szerint 2–3, vagy több méh kijárására való nyílást tűrök föl. A szitaszöveten keresztül így elillan a fölösleges meleg.

Az elmondottak szerint és a jelzett célra való etetésre ne sajnáljuk méheinktől törzsenként a $\frac{1}{2}$ –1 kgr mézet s még jobb 2 kgr.-ig vinni azt, mert aki ezt megpróbálja, a nyár folyamán sokszorosán visszakapja méheitől a kellő időben nekik nyújtott táplálékot.

Besztercze.

Molnár Albert,
polgári iskolai tanár.

A kaptár méreteinek pontossága,

Annak a kérdése, hogy melyik vidékre minő rendszerű kaptárral lehet legkevesebb babrálás és a méhtörzsek legritkább háborgatása mellett is a legszebb eredményeket elérni : még hosszú ideig problema marad. Egyik méhésznek ez a kaptár tetszik inkább, a másik éppen az ellenkező rendszerével való kizárólagos boldogulhatást vitatja, Péter csak állókaptárt tűr meg a méhesén, míg Pál régen száműzte azt, s egyedül a fekvőkaptárt tartja elfogadhatónak ; Jakab a három keretsoros mellett harcol, János pedig a négy keretsoros beosztást hirdeti egyedül üdvözítőnek. És még hányféle tekintetből való eltéréssel különböztetjük el rendszereinket egymástól ! Csaknem ahányan vagyunk, annyiféle beosztást állapítunk meg. S ha buzdításaink a méhészkedéssel való nemes foglalkozásra tüzelik a kezdőt, minden tehetségünk árán oda törekedünk, hogy az újonnan beállott méhésztársat rendszerünk különlegességének is megnyerni iparkodjunk. Ámde ott a másik, s nálunknál talán avatottabb, tapasztaltabb, a gyakorlatban többet tudó méhész, kitől esetleg szintén tanácsot kér a kezdő, de éppen az ellenkező nézetet és meggyőződést hallja, aki óva inti, figyelmezteti, hogyha kárt nem akar vallani, akkor egyedül őt kövesse a méhészkedni szándékozó laikus. Mit csinál most a kezdő ? Bizalmatlankodik az első és bizalmatlankodik a második tanácsadó iránt ; meghallgatja tehát a harmadik, negyedik méhész nézetének a nyilvánítását is. És : . . . szegény azt se tudja, a tüzzel, hévvel ajánlott rendszerek melyikét kövesse már most, mert az útvesztőben ugyancsak nehéz tájékozódnia. A legtöbb esetben az a következménye ennek, hogy a méhészkedésre készséges jószándék és hajlam a kezdőben a föllobbanás lángjából hideg közönynyé dermed, sőt ellene lesz a nemes foglalkozást űzni szándékozó más laikus elhatározásának is ; vagy ha hozzáfog a méhészkedéshez, a második évben már föltalálóként szerepel, ő is hirdeti már, hogy egyedül az ő speciális rendszere helyes és kizárólag üdvözítő.

Igaz ugyan, hogy — miként x-nek a puha, y-nak a kemény kalappal, ennek a pörgével, amannak a magas czilinderrel, egyiknek a feketével, másíknak a barnával ízlik jobban a köszönés : valósággal úgy van ez a kaptárrendszerek különféleségek használatával is. Aztán : a megszokás, ez a nagyhatalom olyan tényező,

mely a legtöbb, igazán gyakorlott méhészt rendületlenül fogva tartja kaptára mellett.

Az is örökigazság marad, hogy kedvező méhészeti évben a szalmakalapba, vagy szitakávába fogott raj is bőven ömlesztzi a mézet, míg az időjárás mostohasága esetén a legjobb kaptárból sem présel ki a legnagyobb szaktudás csak egy kanálnyi mézet is.

De ezzel nem azt mondom, hogy minden kaptár, legyen az bármily rendszerű, megfelel a célnak, ellenkezőleg tekintve, hogy kiváló esztendőben akármily lakása is legyen, gazdagon mézel a méh, míg szikár, terméketlen nyáron a legjobbnak hirdetett rendszerű kaptár sem zakatoltatja a pörgetőt: e szélsőséges eshetőségek intenek bennünket éppen arra, hogy a magyar méhészet ügyének legnagyobb munkásai, nemzeti büszkeséggel dicsőített nagyságunk: Ambrózy Béla bárónak, kire nemcsak mi magyarok tekintünk áhitattal, hanem aki ma a gyakorlat és tudás, a tapasztalat és elmélet, az irodalmi remeklés és a rejtett titkok földerítésének terén Európa legjelesebb méhészei fölött is kimagaslik, s áldva emlegetett néhai felügyelőnk: Grand Miklósnak tapasztalatai és meggyőződései alapján, időjárási éghajlati, mézelési viszonyaink tanulmányozásával, s a méh- és növényélet megnyilatkozásának pontos megfigyelésével, hosszú évek kísérleteinek árán a nekünk, hazánk minden vidékére egyaránt bevált kaptárhoz maradjunk hívek.

Ez a köztudat szerint »országos kaptár« a déli vidékeken néhol fekvő-, a legtöbb helyt azonban állórendszerben, minden másféle kaptárnál inkább el van terjedve hazánkban, mondhatjuk, hogy a használatos kaptárok nyolcztizede ilyen.

Mivel azonban a szegényebb módú ember — ha csak maga meg nem készíti — nehezen szerezheti meg az ilyen kaptárt, az olcsóbb előállítására kitűzött pályadíjat a kolozsvári fogházban készített, beosztásában és méreteiben szigorúan azonos kaptárokkal Bodor László, hirneves méhészünk, a nyolczvanas években, akkor mint ügyész, most kir. táblabíró, nyervén el, a kaptár olcsó előállításának a kérdését — a méhészvilág hálájára és örömére — megoldotta.

Csakhogy sajnos: az úgynevezett Bodor-féle kaptárok (néhol »olcsó kaptár« néven ismeretesek) csak addig voltak jók, addig

készültek pontosan, amíg Bodor úr felügyelete alatt kerültek ki a kolozsvári fogházból. Amint Bodor úr az ügyészségtől távozott, a kaptárok többé nem váltak be; beosztásuk még megjárta, de méreteik a méhész valóságos gyötrelmére nagyon eltérők voltak. A más fogházakban készült kaptárok pedig a tűzrevalóságig hitványok voltak

A méretek pontosabb betartása, a kaptár megfelelőbb készítése érdekében tett sürgetésekre a fogházak iparvezetőinek az volt a kiváncsi teljesítését lehetetlennek mondó mentegetőzése, hogy a mikorra a rabok a kaptárkészítésbe begyakorolnák magukat, vagy kiszabadúlnak, vagy fenyítőintézetbe kerülnek; a kaptáriparban teljesen járatlanokkal jobbat nem készíthetnek tehát. (Különös! Hogyan lehetett Bodor úr ügyészsége idejében jó kaptárokat olcsón kapni?!) E miatt be is szüntették a fogházak kaptáriparát, a fenyítőintézeteket bizván meg a kaptárok készítésével.

Ott is úgy történt, mint a fogházakban: az első kaptárok jó anyagból való, szigorúan precziz készítésűek voltak, most meg már azok ellen is kifogásokat panasznak a méhészek.

És most odaértem, amiről írni szándékoztam, hogy ugyanis: *jó kaptárt, pontos méretűt a legügyesebb műasztalos sem képes csinálni, ha egyszersmind nem méhész is.* A kolozsvári fogház kaptárai is azért voltak kezdetben jók és kedveltek, mert Bodor úr felügyelete alatt készültek, ki — mint kiváló méhész — szigorúan megkövetelte a pontosságot. A jó kaptárt — meggyőződésem szerint — nehezebb összeállítani, mint a zongorát, vagy akár az óraszerkezetet is. A méretekben való eltérés kiszámíthatatlan sok hiábavaló munkát okoz a méheknek, gyötrelmet, bossúságot a méhésznek. Aki a méh természetét és — hogy úgy mondjam — lélektanát nem ismeri, jó kaptárt nem is készíthet.

Melyik méhész tagadná, hogy sokszor egy-egy milliméterrel több vagy kevesebb, pl. a keret méretén, vagy a hézagokban, mily kínzó szokott a rendszerető emberre lenni?!

Néhai nagymesterünknek, Grandnak az érdeme az is, hogy folytonos gondos megfigyeléssel tanulmányozva a méhek államrendszerét, háztartását, életrendjét, titkait: a kaptár beosztásával annak méreteit is megállapította. Ezzel állított magának legmáradandóbb, legméltóbb emléket.

A kaptár összeállításával — hogy pontos méretű legyen az — a gallérra varrják a kabátot és nem a gallért a kabátra; vagyis: a kerethez alkalmazkodik minden más méret.

A keret mértéke pedig a következő:

A keret készítésére való lécz vastagsága 5 mm., szélessége 25 mm., még pedig azért ily széles, mert a keretbe épített lép, mindkét oldalon közös fenékre, *egy* közfalra támaszkodó sejtjeinek, hogy azokban a méhivadék kifejlődhessék 12 mm. mélyeknek kell lenniök; az 1 mm. többlet a keretlécz szélességéből a sejt-közfalra (sejtfének) esik. Ha ennél szélesebb a keretlécz, a sejteket megnyújtják, kihizlalják a méhek, s ez esetben nem lesz alkalmas a lép a fiasításra, vagy pedig a két keret határon túl széles között mellékléppel építik ki a méhek. A keretlécz 5 mm.-es vastagságban azért megfelelőbb, mert kezelése így könnyebb és mert az 1 cm.-es magasságának kívánatos eresztékből 5 mm.-t vesz így el, aminek ismét sem kevesebbnek, sem többnek lennie nem ajánlatos. Ennek a megokolása alább következik.

Az 5 mm. ($\frac{1}{2}$ cm.) vastag és 25 mm. ($2\frac{1}{2}$ cm.) széles léczből készült keretek külső magassága $18\frac{1}{2}$ cm., külső szélessége 24 cm., vagyis a keretlécz vastagságának leszámításával, tehát a keret belső magassága $17\frac{1}{2}$, belső szélessége 24 cm.

Miért éppen ennyi?! Mert a hazai viszonyok között akkora lépet, amekkora az ilyen keretbe fér, a rajok is könnyen, hamar kiépítenek, mézzel megtölt a család, a fiasítás szépen elhelyezkedik benne, mert a keretek összetételéből álló kaptár belső irtartalma a természetben magában tenyésző méhtörzs lakásának éppen megfelelő és mert a látszólag kicsinyre szabott keretekkel lehet az időjáráshoz és a méhcsalád fejlődéséhez alkalmazkodólag a kaptár belsejét szabályozni, s az őszi elkövetkezésekor lehetőleg mégis minden keret ki van már építve, ha ugyan fölötte nagy tért nem adunk a családnak. De az ennél nagyobb keretekben nem épülnek ki oly hamar a lépek, s a méz sem lesz azokban oly tömör.

A keret felső lécze mind a két végén 1—1 cm.-rel hosszabb, mint a keret külső szélessége; tehát 26 cm. Az 1—1 cm. fülből az eresztékbe $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ cm. benyúlik, s így a kaptár oldalfalai és a keret oldallécei közt jobbról-balról 5—5 mm. hézag marad, hogy

abban a méhek mozoghassanak. Ennél sem kisebb, sem nagyobb hézagnak lennie nem szabad. Hogy miért: erről is lesz alább szó.

A kereteknek a kaptárban egymástól 1 cm. távolságra kell függeniük, hogy a lépközökre, lépütczákra is ennyi hézag támadjon. A lépeken mozgó méhnek ugyanis, hogy munkáját végezhesse, legalább 5 mm. hely szükséges; ennyire van szükségük a szomszédlépen sürgő-forgó méheknek is. Ha 1 cm.-nél szűkebb a lépütcza, az anya petezése, a méhek munkája gátolva van; a lépeket össze is ragasztják a méhek és a szűk útczában sém a fiasítás, sem a méz nem lesz tömör. Ha pedig 1 cm.-nél szélesebb a lépütcza, vagy kihizlalják a sejteket, vagy pedig léppel építik ki a méhek a nagy közöket.

A keretek közt szükséges távolságot, a lépütczák kívánt szélességét a keret alsó és felső léczébe vert, 1 cm.-re kiálló szögecskék, az úgynevezett távolsági szögek adják meg. Erre a célra némelyek távolsági horgokat, kapcsokat, ékeket, sat. használnak; de legjobb még az apró fejű szög erre, mert a keretek kiszédését, berakását, s a pörgetést legkevésbé nehezíti.

(Folytatása köv.)

Teleki.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Rendkívüli állapot.

A múlt évben egyik erős törzsem őszre hirtelen elnépteledett, s mikor kereteit sorra elszedve, alaposan átvizsgáltam, két külön lépen két anyát találtam. Az idős anya ritkított sorban még petézett; a másik lépen azonban, melyen a fiatal anya volt, tojást nem leltem. A fiatal anyát, mivel nem reméltem, hogy ily késő őszszel megtermékenyülhetne, mert ha nászútra röpül is, herével nem találkozott volna, minthogy telepemen here már nem volt — leöltem. Tavaszig mégis csak szaporit az idős anya — gondoltam, azért nem türtem meg mellette a fiatalat is, hátha terméketlenül az is el kezd tojni, s a petezés öröme a család leölné az idős anyát éz így rosszabb viszonyok közé jutna a törzs.

Tavasszal, mikor méhesemben az első here megjelent, elérkezettnek láttam az időt az öreg anya elpusztítására. A kaptár kibontása alkalmával újabb meglepetésben részesültem: az idős anya mellett fiatalit is találtam ismét a családban; a két anya

most is külön lépeken volt. A mely lépen a fiatal anyára buk-
kantam, annak a sejtjeiben nem találtam ugyan petét, mégis azt
az anyát hagytam meg és az öreg anyát semmisítettem meg, s a
család kevés fiasítását más, erősebb törzstől vett egy keret fiasítá-
ással gyarapítottam. Az anya egy hét múlva teljes erővel petéz-
zett. Sikeres megtermékenyülést, tehát megfelelő voltát a fiasítás
később mutatkozott szabályos, sima befödelezése igazolta.

Előttem még újdonság volt, hogy a méhek a hirtelen meg-
gyöngült anyát mintegy nyugdíjba helyezték, fiatalit neveljenek, s
e mellett az idősebbet is megtűrik.*

Besztercze.

Molnár Albert,
polgári iskolai tanár.

A mi dolgaink.

*Tisztetettel figyelmeztetjük illetékes üggyársainkat, hogy igaz-
gató-választmányi ülésünket november 9-én (szombaton) esti 5 órakor
már belső helyiségünkben (Deák-Ferencz-u. ipar- és kereskedelmi
kamara) tartjuk, s igen kérjük a téli saison folyamára is a nyár-
folytán tanusított buzgalmat és érdeklődést, minden mozogható mt.
ügyfelünk részéről.*

Elmondogattunk — per tangensem — időről-időre, egy s más
ügyünkben történt dolgokat, hogy távolabb élő szeretett üggyár-
saink is tudomást szerezzenek viselkedésünk felől s buzduljanak
még hatványozottabb munkára. S valóban elmondhatjuk, hogy
példánk, azon igyekeztünk, megtermette gyümölcsét. S e tekintet-
ben, különösen külső ügyeinket tekintve, az oroszán rész Nagy
János kerületi szaktanár urat, barátunkat illeti, a ki minden havi
útjából oly gyönyörűségezen hozta az új tagok szebbnél-szebb
sorát s újra meg újra azt a lelkesítő hirt, hogy teljesen érteni
és érzeni kezdik a legtávolabbi vidékeken lakó hallgatói is a mé-
hészkedéssel karöltve járó örömeiket és előnyöket. *Nagyon jól is
van ez így, hogy erdélyi központunkhoz van növe e derék szak-
emberünk, s hogy a mennyi itthon tölthető idővel rendelkezik, azt
szintén mind a mi keblű ügyünknek szenteli; minden adta alkalom-
mal ott van ő vezető társainkkal a minta méhesben s dolgozik
ésszel kézzel s jár-kél méhesről-méhesre, hogy lánglelkületével egye-
sületünket ismételten az *elébbi* nivóra segítse.*

Fölkértük vala a szept. 8-án tartott választmányi ülésünkben, hogy méhesünk télire történő berendezését is sajátkezüleg teljesítné; s a kolozsmegyei tanító-testület közgyűlése alkalmával (szept. 23, 24), valamint ezt megelőzőleg (szept. 5-én) az egyesület körü gyűlése napján legyen jelen a méhesünkben esetleg megjelenő tanítóság szives szolgálatára, s ő daczára annak, hogy ez idők alatt is rendes útban kellene lennie, készségesen intézkedett főhatósága útján, hogy ezeket a dolgokat is végezhesse.

A betelelő minta munkát szept. 29—30-án igen szép számú érdeklődők jelenlétében már megkezdte előbb s a jelzett gyűlések alkalmával folytatni is fogja, s bizonynal lelkes részvétele mellett a derék tanítóságnak.

Még csak annyit ez alkalommal, hogy egyesületi méhesünk állományát oly sikeresen egyenlítetté vala ki szeptemberi számunkban jelzett napokon a tanár úr mindnyájunk édes tanulságára, hogy azok mindannyija teljes mértékben szép reménnyel biztat. Fogadja egy. előjáróságunk hálás elismerését ehelyen is.

Méhészeti előadások.

A méhészeti vándortanítók folyó évi október hónapban az alábbi napokon és helyeken tartják előadásait.

1. Kiszely Ede első kerületi, székhelye Kis-Kun-Félegyháza, 7-én Alpáron, 8-án Uj-Kecskán, 9-én Tisza-Nagy-Réven, 10-én Czibakházán, 11-én Tisza-Várkonyon, 12-én Tószegen, 14-én Ber-czelen, 15-én Alsó-Nyiregyházán, 16-án Uj-Hartyánon, 17-én Alsó-Dabason, 18-án Örkényen, 19-én Lajos-Mizsén, 21-én Haálbán, 22-én Gyöngyösön, 23-án Horton.

2. Abaffy József második kerületi, székhelye Pápa, 17 -- 18-án Györött a tanítóképezdénél, 19-én Felcsuthon, 20-án Alcsuthon 21-én Lovasberenyben, 22-én Mártonvásáron, 23-án Gyurón, 24-én Kajdacson, 25-én Kölesdén (Katalin pusztán.)

3. Valló János harmadik kerületi, székhelye Pozsony-Liget-falu: 6-án Paptalván, 7-án Toronyon, 8-án Kajalon, 9-én Neboj-szán, 10-én Dedkin, 11-én Lóczon, 13-án Verekenyén, 14-én Sze-meten, 15-én Tejfalun, 16-án Béken, 17-én Nyarosdon, 19-én Fel-istálon, 21-én Nagy-Udvarnokon, 23-án Albáron.

* Amig a fiatal anya megtermékenyül.

T.

4. Rózsa János negyedik kerületi, székhelye Sárospatak, 4-én Tivadaron, 5-én Forgolányon, 6-án Bataron, 7-én Halmin, 8-án Füz-Terebesen, 9-én Turczon, 11-én Tamás-Váralyán, 12-én Gödényházon, 13-án Tckeházán, 14-én Királyházan, 15-én Veresmarton, 16—17-én Nagy-Szőllősen, 19-én Szőlőskén, 20-án Kis-Barrin, 21-én Zempléneen, 22-én M.-Zesztrében, 28-án Uporon, 24-én Banóczon 25—26-án Deregnyön.

5. Forgách Lajos ötödik kerületi, székhelye Arad. 14-én Csabán a földmivesiskolánál, 15-én Orosházán a kertgazdaságban, 16-án Szarvason a tanítóképezdénél, 18-án Nagyváradon a gör. kath., 19-én a róm. kath. tanítóképezdénél, 21-én B.-Diószegen a vinczellér iskolánál, 23-án Szatmáron a tanítóképezdénél, 25-én Debreczenben a gazdasági tanintézetnél, 26-án délelőtt a tanítóképezdénél, 26-án délután az árvaháznál, 28-án Ménesen a vinczellér iskolánál.

6. Abend András hatodik kerületi, székhelye Nagy-Enyed, 7-én Alvinczen, 8—9-én Déván a tanítóképezdénél, 11-én Lugoson a földmivesiskolánál, 12-én Temes-Szlatinán, 13-án Karánsebesen a tanítóképezdénél, 14-én Szákulon, 15-én Ebendorfon, 16-án Nagy-Zorienczen, 17-én Szocsánon, 19-én Resicza Bányán, 20-án Krasován, 22-én Aminán, 23-án Steirlakon, 24-én Oravicán.

7. Nagy János hetedik kerületi, székhelye Kolozsvár, 10-én délelőtt Feleken, délután Turon, 11-én délelőtt Magyar-Peterden, délután Szirden, 12-én Tordán, 13-án délelőtt Alsó-Szt.-Mihályfalván, délután Szinfalván, 14-én Alsó-Podrágon, 15-én délután Topánfalván, 16-án Offenbányán, 17-én Toroczkó-Szt.-Györgyön, 19-én Maros-Bogáton, 20-án Mező-Kapuson, 21-én Mező-Szengyele, 22-én Nagy-Sármáson.

Budapesten, 1901, szeptember hó 11-én.

Kovács Antal,
méhészeti felügyelő.

Tartalóm: Kinevezés. *A főmunkatárs.* — A kezdő méhész teendői októberben. *Teleki* — Az évi mézhozam fokozása. *Molnár Albert.* — A kaptár méreteinek pontossága. — Rendkívüli állapot. *Molnár Albert.* — A mi dolgaink. *l...r.* — Méhészeti előadások. *Kovács Antal.*

Apró hirdetések.

E rovatban az erdélyrészi méhészegylet tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen felül minden félhasábos petit sor 8 fill. A kik nem tagjai a méhész egyletnek, soronként 16 fillt fizetnek.

VASÁROL.

Csurgatott és pergetett mézet

Lerner Vilmos, Gyöngyös. Minta küldendő.

ELAD.

Saját termelésű tiszta viaszból készült műlépet küldök pl. 5 kg. t 2 forintért bérmentve.

Szatmár.

Szabó Balázs.

Műlépekről mintát 20 fill. postabélyeg ellenében bérmentve küldök 1 kgr. 4 kor. 20 fill. Megrendelések: Pápa y
Dezső Deménd Hontm.

30 méhesaládot

Bodor-féle kaptárban, á 7 frt, elad:

Ács Lajos Felvinczen.

4—5 kgr. szépmunkás lépet Göbölös
Károly Szász-Lekenceze.

Méhszöktetőm

gyöngyökkel construalva felül (alul)
levő méztérhez 1 kor. Szegszárdon
dr. Hilbert.

Mézpergetőim

több kiállításon ki lettek tüntetve, bámulatos olcsóságuk mellett a legjobbak, legerősebbek és a legtartósabbak, a miről kezességet vállalok. Mézszűrő, méztartó bádógokat, mindennemű méhészeti eszközöket raktáron tartok s a legjutányosabb áron készítek, úgyszintén legjobb fajta gyümölcszedőket is.

Seiler Géza,

bádogos, Kolozsvár,
Mátyás király-utca 2. sz.

Tíz darab erős foszni deszkából készült Dzierzon-féle orsz. méretű kaptár, melyből 4 keveset használt. 6 pedig teljesen új, befestve és beüvegezve, haláleset miatt eladó. Ára 35 frt. — Bővebbet Szabó Balázsnál Szatmáron.

A komárommegyei gazd. egyl. méhészeti szakosztályának 96 nagy 8 rétv lapra terjedő „Méhészeti értesítője” színes borítékban megrendelhető: L a k a t o s Károly szakoszt. titkárnál. 55 krajczár (1 kor. 10 fillér) előzetes beküldésre bérmentve küldetik meg

Egy modern berendezésű, jól jövedelmező méhes eladó. — Értekezhetni

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca.

S z i l á g y i E l o n o r z l i q u e r g y á r á b a n

Pártoljuk hazánk iparát.

BIEDERMANN FERENCZ műlép-gyára, Kolozsvárt, Rákóczy-út.

Felelősség mellett szállit valódi viaszból, amerikai henger-
gében készült **műlépet**.

Kilója 4 kor. 40 fillér. 5 kilós postacsomag franco.

**Az első magyar
kereskedelmi méhtelep**

tulajdonosa:

Kühne Ferencz

Budapesten, (8—10)

I. ker., Attila-utca 99. szám.

Kitüntetve minpen kiállításon

számos díszoklevéllel, arany- és ezüst-
érmekkel, pénzjutalmakkal, oklevelek-
kel és elismerő iratokkal.

Szállítója számos méhészeti egyesü-
letnek a m. kir. méhészeti felügyelő-
ségnek, a méhtenyésztési szakközö-
geknek s a méhtenyésztés terjesztése
és tanításával foglalkozó szakintéze-
teknek stb.

— Az egyedüli kereskedelmi méhtelep, mely az ezredves kiállításon a leg-
magasabb kitüntetéssel, a „Nagy kiállítási éremmel“ kitüntetve lett. —

**Műhelyeimben nagyban, kifogástalanul, pontosan s méltányos árban
készítettek és raktáron tartanak :**

**Mindenféle méhkaptár, a kaptár-
készítés eszközei, keretkészítőgé-
pek, keretléczek, távkapcsok.**

**Hannemann-féle rács, horganyle-
mezből, teljesen tiszta, sima és
pontos nyílásokkal.**

**A mézpergetés, viaszolvasztás esz-
közei, méztartályok, mézszállító bö-
dönök és mézüvegek, mint kitűnő jó
mézpergetők, viasz- és mézolvasztó
eszközök, mézüvegek, mézvende-
lyek jó erős pléhből, továbbá öt
kilós szállításra nagyon alkalmas
bödönkék.**

**A méhek kezeléséhez szükségel-
tető összes segédeszközök a legjobb
anyagból. Keretfogók, keretvillák,
a kaptártisztogatás eszközei, sejt-
kúpoló kések és készülékek, anya-
zárkák, herefogók, herekirekesztők.**

Minden kaptár, segédeszköz stb. személyes felügyelettel készül és
csak a legsikerültebbek kerülnek a megrendelőhöz. — Valamennyi tárgy a
legjobb és a czélnak leginkább megfelelő tartós jó anyagból készül. — A
rendestől elütő kaptárak és eszközök csekély árkülönbséggel készíttetnek.

Képes főárjegyzék az 1901. évre kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Valódi Rietsche-féle műlépresek
minden nagyságban, öntéses for-
mákban.

Műlépek, amerikai hengergépen
készülve, a legtisztább méhviaszból.
A viasz tisztaságáért szavatolok.

A rajbefogás és elhelyezéséhez
szükségeltető összes eszközök. Raj-
fogók és rajfeeskendők.

Az etető eszközök különféle leg-
czélszerűbb nemei, továbbá itató
edények és itató-vályúk.

Füstölő és védekező eszközök
Füstölők, smokerek, pipák, füstölő
és elkábító anyagok, méhészsap-
kák, szem- és orrvédők és keztyűk

A méhészeti irodalom termékeiből
a legjobb és a legkedveltebb
szakmunkák.

PROKOP JÓZSEF

(A régebbi Prokop és Schultz
Kereskedem méhtelep. Mű-
lékek csak a legkitűnőbb
Ausztriai és Magyarország
nemű gyár. villamos erőre
Viaszot s régi lépéptményt
szek vagy becserélek. Ma-
megjelent árjegyzékemet ki-

Friedland, Csehország.

czég egyedüli tulajdonosa.)
lépgyár. Méhesgazdasági kel-
minőségben gyártatnak
területén a legnagyobb ily-
és világitásra berendezve-
bármily mennyiségben ve-
gyar, német és csehnyelven
vánatra ingyen és bérmentve

küldöm. Sürgöny czim: **Prokop Friedland, Csehország. (9—12.)**

Deák Ferencc-utca 17. szám.

Állandó nagy raktár vegyi termékekben

Fűszer- és csemegeüzlet
Bel- és külföldi ásványvizek
Magyar, francia és spanyol
borok és pezsgők
raktára.

MEDGYESY KÁROLY

Tele. on : Kolozsvár 435.

Különlegességek

Czitrom, narancs,

9-12

füge, malaga és

mindennemű csemegekben.

Artyégyék kívánatra ingyen és bérmentve

Vidéki megrendelések pontos eszközlése.

Zwörner Sándor

állatkitömő-
praeparatoriuma

9-12

Kolozsvár.

Elvállal mindenféle emlősök és madarak élethű kitömését,

Vadászati Tropheák csinos kivitelben és agancsok felszerelését.

A kitömött állatoknak nincsen semmiféle veszélyes kigözülgésük, tehát szobában is tarthatók.

Ujdonság: Madarak kitömése relif kép alakjában.

